

Kostel sv. Andělů Strážných ve Veselí nad Moravou

Vlastní zadání mé práce bylo na téma kostel sv. Andělů Strážných ve Veselí nad Moravou. Hlavní důraz měl být pak kladen na vnitřní výzdobu tohoto vrcholně barokního chrámu. Součástí kostela je bývalý servitský klášter, který je též nedílnou součástí mé práce.

Popisovaný církevní komplex se nachází v mém rodném městě Veselí nad Moravou, které je součástí Hodonínského okresu. Město leží přímo hlavním toku řeky Moravy, která dává městu nejenom svůj název, ale velmi výrazně promlouvá i do vlastního života místních obyvatel.

Na úvod jsem se zabýval historií města, po které následovalo přiblížení o vlastních (rodech) spravující zdejší veselské panství.

Původně jsem se chtěl zabývat něčím konkrétnějším z tohoto zcela jistě kvalitativně a uměleckohistoricky zajímavého kostela sv. Andělů Strážných, ale nejen pro nedostatek dochovaných písemných materiálů jsem se rozhodl pojednat práci jako komplexní rozbor tohoto vrcholně barokního chrámu včetně areálu přílehlého kláštera původně sloužícímu řádu Servitů, jimž jsem se taktéž věnoval. Především pak jejich činnosti na veselském panství a následnému zrušení..

Před popisem výzdoby interiéru kostela sv. Andělů Strážných se zabývám otázkou autorství zdejšího chrámu. Snahou je rozlousknout, zda-li se jedná o dílo věhlasného vídeňského architekta a stavitele Johanna Lucase von Hildebrandta nebo místního, méně známého stavitele ve službách olomouckých biskupů, stavitele Ignáce Jana Cyraniho z Bolleshausu.

V následné části se věnuji architektonickému rozboru staveb kostela a kláštera, a krátce po něm i samotnému ikonografického programu.

Největší část mé práce zaujímá vlastní kapitola výzdoby centrální lodi kostela, rozdělena do sedmi základních částí dle celkového počtu oltářů, doplněna o rozbor a možné autory. Hloubkový oktogon lodi totiž obsahuje šest bočních oltářů, které jsou zasvěceny sv. Peregrinovi, sv. Fillippu Benizziovi, sv. Barboře, Bolestné Panně Marii, sv. Juliáně z Falconieris a sedmi zakladatelům řádu a konečně sv. Janu Nepomuckému, doplněných o hlavní oltář zasvěcený sv. Andělům strážným.

Jediným podloženým autorem je zde brněnský sochař Jan Jiří Schaubeger, který je autorem dvou velmi kvalitních protějškových oltářů Panny Marie Bolestné pod křížem a Stětí sv. Barbory.

Následuje krátký popis barokní kazatelny a prostoru presbytáře, jehož součástí je hlavní oltářní obraz, dílo významného vídeňského malíře a freskaře Franze Antona Maulbertsche. Nesmím ani opomenout autora svatostánku a postraních soch andělů a taktéž autora i kresebného návrhu hlavního oltáře pro Maulbertschův obraz, známého brněnského sochaře Ondřeje Schweigla.

Otázka autorství jednotlivých děl je v tomto barokním chrámu snad až příliš častá a s jistotou podložená jsou pouze jména tři již zmíněných věhlasných umělců.

V závěru práce se už jen krátce zmiňuji o některých neméně kvalitních kusech původního barokního mobiliáře z doby vzniku stavby.

Na úplný závěr jsem pojednal i o současném stavu stavby, jeho opravách, neboť již přes deset let probíhá téměř nepřetržitá rekonstrukce a práce se chýlí k samotnému závěru. Při těchto opravách kostela a kláštera bylo vynaloženo nemalých finančních prostředků.

Dnes se nachází celý církevní komplex ve velmi dobrém stavu a stojí zcela jistě za shlédnutí, nejenom pro účast takových jmen jako jsou právě Franz Anton Maulbertsch, Ondřej Schweigl, Jan Jiří Schaubeger, ale i pro velkou kvalitu všech zbylých uměleckých děl z období baroka.

Počet znaků (bez mezer): 172 674

Počet znaků (s mezerami): 203 652

Klíčová slova (česky): baroko, kostel sv. Andělů Strážných, Servité, Veselí nad Moravou, ikonografie

Key words (english): barock, church of the Guardians Angels, servits order, Veselí nad Moravou, ikonography